

Հավելված N 2

ՀՀ կառավարության 2014 թվականի
փետրվարի 27-ի N 231 -Ա որոշման

«Եյ Զեյ Եյ Աջա՛Տ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՏԻ» ՓԲԸ

Հայաստանում
ոսկեգործության, ակնագործության և ժամագործության ազատ
տնտեսական գոտու հիմուն

Գործարար ծրագիր

Երևան, 2013թ.

eV Consulting կողմից
Պատրաստված է

ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱՀՈՆՏ
ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ծրագրի համառոտ նկարագրություն Ծրագրի նպատակը

- Ենելով իր առաքելությունից և իրմավելով ՀՀ կառավարության N 49 արձանագրային որոշմամբ հաստատված Հայաստանի արտասահմանային ուղղված արդյունաբերական բանարարակության ռազմավարության շրջանակում հաստատված ուսկերծորդության, սպասարկագործության և ժամանակագործության ոլորտների օրագայնման ռազմավարության վրա՝ Հայ ուսկերչութեակի միությունը (ՀՈՄ) նախաձեռնել է ոսկերչական, ակնագործական և ժամանակագործական ընկերությունների եզակի արդյունաբերական բանարարի ստեղծումը Հայաստանում, որը նախատեսվում է իրագործել մասնագիտացված ազատ տնտեսական գոտու (ԱՏԳ) հիմնման միջոցով:

Այս նախատեսում է Հայաստան ներգրավի ոսկերչական, ակնագործական և ժամանակագործական ոլորտի միջազգային ընկերությունների, որոնք իրականացնելով արտադրությունը Հայաստանում կսպասարկեն տարածաշրջանային և միջազգային շուկաները:

Պահանակույնը է ԱՏԳ-ում առաջին երեք տարիների ընթացքում ներգրավել մոտ 120-150 ընկերություններ, որոնք կստեղծն շուրջ 2,000 նոր աշխատատեղեր և կապահովեն տարեկան շուրջ 200-250 միլիոնի դոլարի արտադրանքի արտահանում:

ՀՈՄ-ը կօգտագործի իր անդամների համաշխարհային ցանցը (5000 անդամ ամրող աշխարհում), ինչպես նաև Հայաշխարհային ոսկերչական կոմիտերագիրի աջակցությունը՝ ԱՏԳ միջազգային ընկերություններ ներգրավելու համար:

ԱՏԳ հիմնադրումը

- ԱՏԳ կազմակերպիչն է ինեկոր «Էջ Թեյ Էջ ԱԶԱՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՏԻ» ՓԲԸ-ն «Էջ-Թեյ-Էջ Հոդինգ» ՓԲԸ-ին պատկանող տարածում: ԱՏԳ-ն ստեղծվելու է մասնավոր նախաձեռնությամբ:
- ԱՏԳ գործունեության համար նախատեսվում է հատկացնել մոտ 32,400 ք.մ. ընդհանուր մակերեսով տարածք, որից մոտ 12,750 ք.մ.-ը՝ արտադրական նպատակների համար: ԱՏԳ գտնվելու է Երևանի կենտրոնում, նախկին «Ավիահամալիր» գործարանի տարածքում:
- Աշխատանքը նախատեսված է իրականացնել 3 փուլով՝ ԱՏԳ մենսարկ-1-ին փուլ, շահագողի ռեզիլենտների ներգրավում, գուգահետաքար շին վերանորոգման 2-րդ փուլ և 3-րդ փուլ՝ ԱՏԳ տարածքի ամրոշությամբ շահագործում:
- 2013-2015 թթ. ընթացքում տարածքի ձևորելուման, հիմնանորոգման և գործարկման համար պահանջվող ներդրումները գնահատվել են 10.97 մլն ԱՄՆ դրամ. որից մոտ 6 միլիոնը պահանջվում է ֆինանսավորելու վարկի, իսկ մասած մասը՝ ԱՏԳ կազմակերպիչ սեփական միջոցների հաշվին:
- Պահանավորվում է, որ ԱՏԳ-ն կակի փուլային գործունեություն իրականացնել 2014 թ.-ից և լիովին կգործարկվի մինչև 2015 թ. ավարտը:
- Գործարար ծրագիրը մշակված է 10 տարվա համար, սակայն կազմակերպիչը նախատեսում է ՀՀ կառավարության հետ պայմանագիրը կազմել 20+10 տարի ժամկետով: Մեկնարկից հետո ուղին տաս տարին լրանալու ժամանակ կներակայացվի նոր գործարար նախաձեռնությունը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ
ՈՍԿԵՐՉՎԱԿՐԻ,
ԱԿՆԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԺԱՄԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԱՏԳ
ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈԼԿԵՐՉՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆ ունի աճելու և հատկապես միջազգային
շուկաներում ծավալվելու զգալի չիրացված ներուժ:

Խնդիր

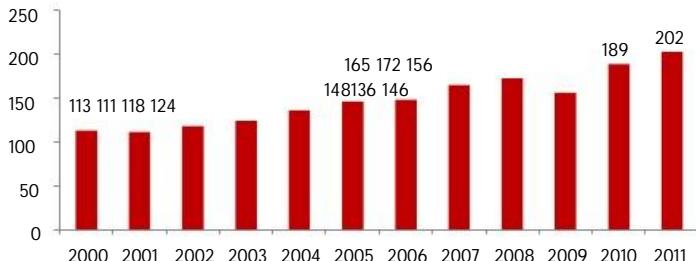
- Զնայած հարուստ ավանդույթների և հայ ոսկեգործության միջազգային ճանաչմանը՝
ոսկեգործությունը Հայաստանում փոքր ծավալներ ունի: 2010-2012 թթ. Հայաստանից
ոսկերչական իրերի արտահանումը կազմել է տարեկան մոտ 10-13 մն ԱՄՆ դոլար:
Արտահանման հիմնական շուկաներն են ԱՊՀ-ն (Ռուսաստան, Ղազախստան, Թուրքմենստան),
ԱՄԷ-ը, Թայվանի և այլն:

Զարգացման հիմքեր

- Հայաստանի ոսկերչության ոլորտն ունի աճելու և հատկապես միջազգային շուկաներում
ծավալվելու զգալի ներուժ:
- Արդեն իսկ Հայաստանում գործում են մի շարք ընկերություններ, որոնք ստեղծվել են Սփյուռքի
կամերի միջոցով և հաշողությամբ համագործակցում են արտասահմանյան հայտնի
ընկերությունների հետ (Jacob's Jewelry, Simon G Jewelry, և այլն):
- 2011 թ.-ին ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված «Հայաստանի արտահանմանն ուղղված
արդյունաբերական ուազմավարությամբ» 11 ոլորտների շարքում ներառվեցին նաև
ոսկեգործությունը, ադամանդագործությունը և ժամագործությունը, որպես արտահանման մեծ
ներուժ ունեցող ոլորտներ:
- 2012 թ. ընթացքում մշակվեցին վերը նշված երեք ոլորտների համար նախատեսված
ուազմավարությունները և իրագործման ծրագիրը, որոնք հաստատվել են ՀՀ վարչապետին կից
արդյունաբերական խորհրդի կողմից 2013թ. հուլիսի 26-ին:

Ըստ ռազմավարության կանխատեսվում է, որ ՈՍԿԵՐՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՀԱՐՀԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՆ
կայուն աճ է, ունենալու միջնաժամկետ հեռանկարում:

Ուկերչության համաշխարհային շուկայի արժեքը
մյու ԱՄՆ դոլար, 2000-2011թթ.

Աղյուր: GFMS, The London Bullion Market Association

Համաշխարհային միտումներ

- Ակնկալվում է, որ ուկու նկատմամբ պահանջարկը կամի առաջիկա տասնամյակում՝ պահպանելով ուկու գնի աճի միտումը:
- Վաճառքի և բաշխման նոր ուղիները կշարունակեն ավելանալ և լայնորեն կիրառվել:
- Կանխատեսվում է, որ անկախ մանրածախ կետերը կզիշեն իրենց դիրքեր մանրածախ ցանցերին:
- Ուկերչական միջազգային շուկաների շահութաբերության ցուցանիշները դառնում են ավելի ու ավելի մրցունակ՝ մասնակիցների թվաքանակի ավելացմանը զուգընթաց:
- Սպառողներն առավել հաճախ են կատարում ավելի հիմնավորված և տեղեկացված որոշումներ և առավել պահանջկուտ են դառնում որակի նկատմամբ:
- Ըստ կանխատեսումների ուկերչական իրերի համաշխարհային սպառումը կամի հաջորդ տասնամյակում:
- Ամենամեծ աճը ակնկալվում է Ասիական, Միջազգային Առևտյալ և ԱՊՀ երկրներում, մինչդեռ արևմտյան շուկաներում աճը չափավոր կլինի:

Ուկեղործության, աղամանդագործության և ժամագործության ռազմավարությունների հիմնարար ուղղություններից է Հայաստանում օտարերկրյա առաջատար ընկերությունների ներգրավումը, որում առանցքային նշանակություն ունի ԱՏԳ հիմնադրումը:

Ոլորտի աճի աղբյուրները

1

Արտասահմանյան ընկերությունների
ներգրավում

2

Տեղական ընկերությունների
արտահանման ծավալի աճ

Դագմավարական
կանոնադրություններ

1. Օրենսդրական բարեփոխումներ՝ ուղղված ոլորտում ստվերի կրճատմանը
2. Ոլորտի համար մատչելի հումքի (ոսկի և աղամանդ) ապահովում
3. Ոլորտի որակի ապահովում և վերահսկողություն՝ ուղղված ապրանքի որակի բարեկալմանը
4. Մասնագիտական կրթության և աշխատումի ուսուցման բարեկավում
5. Ներդրումների ֆինանսական աջակցություն
6. Ոլորտի արտահանման խթանում
7. ԱՏԳ հիմնադրում և ՕՌԻՆ ներգրավում

Աղամանդագործությունը և ժամագործությունը սերտորեն փոխկապակցված են
ուսկերչության հետ՝ ոնենալով անի լայն հեռանկարներ

Ոսկերչական իրերի
պատրաստում

Աղամանդագործություն

Ժամագործություն
(թանկարժեք ժամացույցների
սեղմնան)

- Ոլորտի առաջմղում և երկրի
բրենդինգային ընդհանրություններ
(համատեղ տոնավաճառներ):

- Ընդհանուր արժեքների շղթայի
տիրապեսում (օր.՝ թանկարժեք
մետաղներ ու քարեր՝ որպես հումք)

- Սվյուորի ներգրավվածությունը բոլոր
երեք ոլորտներում:

- Ոսկեգործության ոլորտի զարգացումը
հնարավորություն կտա օգտագործել
տեղական վերամշակման ենթարկված
աղամանդները և այլ թանկարժեք ու
կիսաթանկարժեք քարերը:

Ազատ տնտեսական գոտու հարկային և մաքսային արտոնությունները և
ենթակառուցվածքները հավելյա խթան կիանդիսանան օտարերկրյա ներդողների
ներգրավման համար

Առանցքային առավելությունները շահառուների համար

- Հարկային և մաքսային արտոնություններ՝ նպաստեաված ազատ տնտեսական օրենսդրությամբ (0% ԱԱՀ, շահութահարկ, գույքահարկ և ներմուծման մաքսատորքեր)
- Արտոնյալ մուտք դեպի ԱՊՀ շուկաներ, հատկապես Ռուսաստան՝ ԱՊՀ ազատ առևտրի համաձայնագրի շնորհիվ
- Հայկական ուսկերչության ավանդույթների հասանելիություն
- Անհրաժեշտ ենթակառուցվածքի և ծառայությունների հասանելիություն մեկ վայրում (արտադրական տարածքներ, բանկեր և ապահովագրություն, լոգիստիկա, ցուցահանդեսներ, մասնագիտացված տեխնոլոգիական ծառայություններ և այլն):
- Կառավարության աջակցությունը «Ոսկեգործության, ադամանդագործության և ժամագործության ոլորտների զարգացման ուազմավարությունների» շրջանակում (օր՝՝ արտահանման խթանում, ֆինանսավորման հասանելության ապահովում, աշխատուժի հմտությունների կատարելագործում և այլն):
- Աշխարհագրական մերձություն և մշակութային նմանություններ Եվրոպայի և Ռուսաստանի հետ՝ համեմատած Ասիական երկրների հետ (Թայլանդ, Հնդկաստան և Չինաստան՝ ոսկեգործության արտապատվիման հիմնական վայրեր)

ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԱԶԱՏ
ՏՆՏԵՍԱՎԱՐՆ ԳՈՏՈՒԻ
ՆԱԽԱԶԵՌՆԱԽԹՅՈՒՆԸ

Հայ ոսկերիչների միությունը հիմնադրվել է 1998 թվականին՝ նպատակ հետապնդելով խրանել ամբողջ աշխարհի հայ ոսկերիչներին՝ միավորելով Սփյուռքի ոսկերիչներին և զարգացնելով ոսկեգործությունը Հայաստանում:

ՀՈՄ-ի առաքելությունը

«Օգտագործել իր անդամների հայկական ժառանգությունը, ինչպես նաև տարրեր ձևողների կամաց աշխարհում գործարար ուժեղ կողմերն ու փորձը՝ հայ ոսկերիչների միջև կապը և համագործակցությունը ամրապնդելու նպատակով։ Զարգացնել այրովնախնակ իմշը, խրանել հետաքրքրվածությունն ու օճառակել հայ ոսկերչական բիզնեսի տարածմանն աշխարհում մեկ։»

Անդամներ

- ՀՈՄ-ը միշազգային առևտություն և զարգացման առաջին հայկական միություններից է։ Անդամների ցանկը ներառում է ամբողջ աշխարհի Սփյուռքի և Հայաստանի ոսկերչության, արամանակցործության, առևտություն և բանկարժեք գարդերի ընտական միություններից։
- Ներկայում ՀՈՄ-ն ունի ավելի քան 5,000 անդամներ* Հայաստանից և 30-ից ավելի՝ այլ երկրներից՝ ԱՄՆ-ում, Եվրոպայում, Միջին Արևելքում, Հարավային Ամերիկայում, Ավստրալիայում և Հայաստանում տարածաշրջանային ներկայացուցչություններով։
- ՀՈՄ-ի ամբաների ընդհանուր շրջանառությունը հասում է 500 մին ԱՄՆ դոլարը Շուռասատանում և հասնում է մոտ 1 մլրդ ԱՄՆ դոլարի ԱՄՆ-ում։

*Որոշ անդամների ցուցակը տրված է Հավելվածում։

Գործառնություններ

Ինչպես նշված է առաքելության մեջ, ՀՈՄ-ը ներգրավված է ամբողջ աշխարհում հայկական ոսկերչությունը խրանելով և նպաստելով հայկական ընկերությունների բիզնես-գործառնություններին։

ՀՈՄ գրասենյակներն ամբողջ աշխարհում

ՀՈՄ-ը կանոնավոր կերպով շանթեր է ներդնում ամբողջ աշխարհում նոր գրասենյակներ բացելու և տեղական հայ ոսկերիչների Սփյուռքի տարրերի համայնքների հետ միավորելու ուղղությամբ։

Մասնակցությունը համաշխարհային ոսկերչական ցուցանմունքներին

ՀՈՄ-ը մեծամասամբ ներգրավված է համաշխարհային ոսկերչական ցուցանմունքների առանցքային վայրերում իր անդամների մասնակցությունը խրանելով, ներառյալ ամենամյա ոսկերչական ցուցանմունքները Բազելում (Շվեյցարիա), Վիշնենցայում (Բուսախիա), Լաս Վեգասում և Նյու Յորքում (ԱՄՆ), Մուլվայում (Ռուսաստան), Դուրբայում (ՄԱՀ) և այլն։

«Yerevan Jewelry Show»

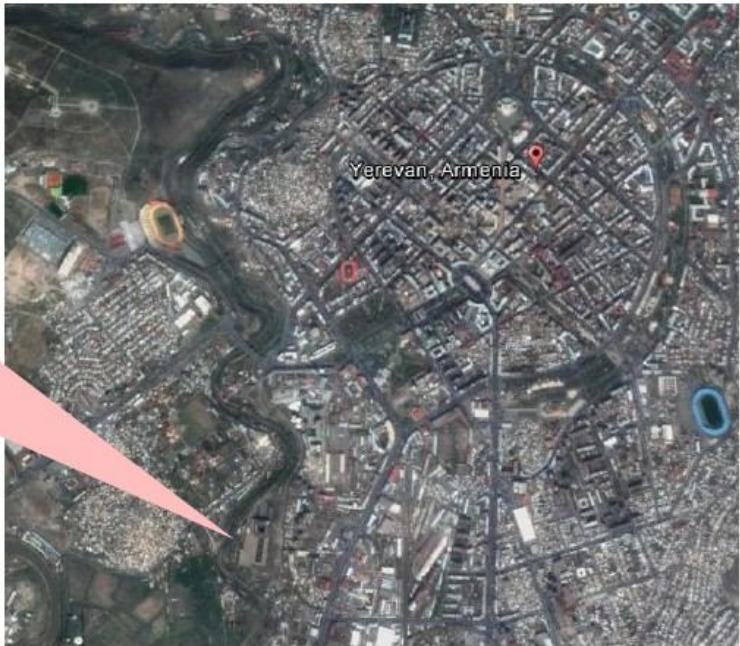
Սկսած 2011 թվականից՝ ամեն տարի ՀՈՄ-ը կազմակերպում է Երևանի ոսկերչական ցուցանմունք՝ ներգրավելով տեղական, Սփյուռքի և օտարերելքյա ոսկերչական ընկերությունների։ 2012 թվականին ցուցանմունքին մասնակցեցին մոտ 70 երկրների ոսկերչական ընկերություններ։

Ոսկերչական կրթության զարգացման տեղական համայնքներում

ՀՈՄ-ը հիմնել է մի շաք ոսկերչական դպրոցներ Հայաստանում, Արցախում, Շուռասատանում, ԱՄՆ-ում և այլ երկրներում, որտեղ ուսանողներին ոսկերչական կրթության տրամադրում անվճար է։

ԱՏԳ տեղակայումը

ԱՏԳ հիմնադրման համար ընտրվել է «Եյ-Ջեյ-Եյ Հոլիխնգ» ՓԲԸ (սախսկին «Ավիահամալիր» ԲԲԸ) տարածքը: Այն տեղակայված է Երևանի կենտրոնում (Կաշեգրեների փ. 70): Հանրապետության հրապարակից մոտ 1 կմ և «Զվարքնոց» միջազգային օդանավականից 20 րոպե հեռավորության վրա: Ըստհանուր առմամբ հոդային տարածքը կազմում է 5.3 ha՝ մոտ 53,630 ք.մ. շինություններով:

Ազատ տնտեսական գոտու հիմնադրման համար նախատեսվող ներդրումները

ԱՏԳ ստեղծման հիմնական կապիտալ ներդրումները նախատեսվում է իրականացնել 2013թ. ընթացքում, տարածքների ամբողջական վերանորոգումը ավարտել 2015թ.-ին: Ակնկալվում է, որ կապիտալ ներդրումների պահանջը կլինի մոտ 10.72 մին ԱՄՆ դոլար, որից 6 մին ԱՄՆ դոլարը գոյսի ձեռք թրման (պյանավորված ԱՏԳ շինությունները և տարածքը) և մոտ 4.72 ԱՄՆ դոլար՝ շինությունները հիմնատրոգիու համար և անհրաժեշտ ներակառուցվածքներն ապահովելու համար:

Կապիտալ ներդրումներ	ԱՄՆ դոլար	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2013-2015թթ.
Տարածքի և շինությունների ձեռք թրմումը		6,000,000			
Հիմնանորոգման և ներակառուցվածքների կապիտալ ծախսները					
Շինության ներքին տարածքի (ինտերիերի) հիմնանորոգում	510,000	850,000	340,000	1,700,000	
Տանիքի նորոգում	300,000	-	-	300,000	
Ներակառուցվածք					
Ասվտանգության համակարգ	150,000	250,000	100,000	500,000	
Օդորակում և օդափոխություն	500,000	500,000	-	1,000,000	
Վերելակներ	120,000	180,000	-	300,000	
Գազ, ջուր, կոյուղի	250,000	-	-	250,000	
Մաքսային սկաներ, լցեռք	243,000	-	-	243,000	
Չսախատեսված ծախսներ, 10%	208,000	178,000	44,000	430,000	
Ըստհանուր կապիտալ հիմնանորոգում	2,013,000	1,958,000	484,000	4,723,000	
Կապիտալ հիմնանորոգման և ծախսների տարեկան բախումը	48%	42%	10%		
Ըստամենք կապիտալ ներդրումներ		8,281,000	1,958,000	484,000	10,723,000

Շրջանառու միջոցներ

Ըստ նախական գնահատականի՝ 2013թ. ԱՏԳ գործանություններն սկսելու համար շրջանառու միջոցների պահանջը շուրջ 250,000 ԱՄՆ դոլար է, որը կփնտնասալորվի կազմակերպչի սեփական միջոցների հաշվին:

Ֆինանսավորման աղյուններ

Կապիտալ ներդրումների ֆինանսավորումն իրականացվելու է կազմակերպչի սեփական և վարկային միջոցներով: Ակնկալվում է ներգրավել վարկային ռեսուրսները կապիտալ ներդրումների 56%-ի չափով:

ԱՏԳ վերջնական հիմնանորոգված տարածքը կիասնի մոտ 32,400 ք.մ.* և բաղկացած կլինի հետևյալներից.

- Արտադրական տարածք – 12,750 քառ.մ
- Ծառայությունների և գրասենյակային տարածք – 9,450 քառ.մ
- Ցուցահանդեսային տարածք – 6,000 քառ.մ (ներառյալ 2,000 ք.մ. մշտական ցուցահանդեսային տարածքը)
- Օժանդակ տարածք (ավտոկայանատեղի, պահեստներ, չիրկիզվող պահարաններ)- 4,200 ք.մ.

*Ներառյալ չվարձակալվող տարածք ընդհանուր/կարչական նպատակների համար:

Օրենքով պահանջվող ԱՏԳ ներակառուցվածքների ապահովումը

ԱՏԳ հիմնադրման ժամանակ կձևակերպվելու բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ անհրաժեշտ ներակառուցվածքներին վերաբերող օրենսդրության պահանջները բավարարելու համար:

- ԱՏԳ մուտքն ու ելքը կլինի ԱՏԳ կազմակերպչի և ՀՀ մաքսային մարմինների վերահսկողության ներքո: ԱՏԳ-ն գործելու է մենք շենք տարածքում, որը սահմանազատված է լինելու ՀՀ մաքսային տարածքից:
- ԱՏԳ ամբողջ տարածքը (ներքին և արտաքին, բացառությամբ շահագրծողների կողմից վարձակալված տարածքների) կվերահսկվի տեսաձևագրման համակարգի միջոցով:
- ՀՀ ՊԵԿ մաքսային ծևակերպումների և վերահսկողության գործառույթի իրականացման համար կտեղադրվի անցակետ, ԱՏԳ տարածք մուտք գործող և գործ ներդ ապահովության մանրամասն ուսումնասիրության սարքավորումներով (Հավելված 2) և կշետրով, կտրամադրվելու համապատասխան կահավորված գրասենյակային տարածք և ապահովության ժամանակավոր պահպանման պահեստ:
- ԱՏԳ տարածքը կունենա 24-ժամյա անվտանգության ծառայություն:
- Շենքում կգործեն 6 վերեկաններ, որոնցից 2-ը՝ բեռնատար՝ ապահովելու մարդկանց և բեռների տեղաշարժը ԱՏԳ տարածքում
- Հաշվի առնելով ԱՏԳ տարածքում տնտեսական գործունեության յուրահատկությունը՝ երկաթուղային կայի հանգույց այն չի նախատեսում:

ՊՈՏԵՆՑԻԱԼ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՆԵՐԴՐԱՎՈՒՄ

- Հստ պլանի ոսկերչական իրերի արտադրությունը կլինի ԱՏԳ տարածքում շահառուների հիմնական գործունեությունը: Նախատեսվում է նաև ԱՏԳ ներգրավի բանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի մշակմամբ և ժամագործությամբ զրադշող արտադրական ընկերություններ:
- Հիմնական թիրախը Սփյուռքի և օտարերկյա ընկերություններն են, որոնք պլանավորում են ԱՏԳ տարածքում արտադրյալ արտադրանքն արտահանել տարածաշրջանային և միջազգային շուկաներ:

Արտադրողները ՀՈՄ ԱՏԳ-ում

Հայ ոսկերիչների միության
անդամներ

Համաշխարհային ոսկերչական
կոնֆերացիայի անդամներ

Այլ ընկերություններ

Հահագործողների
թիրախային խումբ

Ոսկերչական իրերի
արտադրություն

Ժամկարժեք և
կիսաթանկարժեք քարերի
մշակում

Ժամացույցների և դրա
բաղադրիչների արտադրություն

- Հահագործողների ընտրության կարևորագույն սկզբունքները կլինեն.

- Արտահանման կողմնորոշվածությունը,
- Բրնձնի միջազգային շուկայում հանրահայտ լինելը,
- Նոր տեխնոլոգիաների և արտադրական մեթոդների կիրառումը:

Պլանավորվում է ԱՏԳ-ում ներգրավել մոտ 120-150 ընկերություններ, որոնք կսուլուծեն շուրջ 2,000 նոր աշխատատեղեր և կապահովեն տարեկան շուրջ 200-250 մլն դրամի արտադրանքի արտահանում:

ՀՌՄ-ը Սփյուռքի ոսկերչական մի շարք կազմակերպությունների հետ արդեն իրականացրել է նախական բանակցություններ, որի արդյունքում մի շարք ընկերություններ պատրաստակամություն են հայտնել հիմնել իրենց գործառնությունները Հայաստանում պլանավորվող ԱՏԳ-ում:

2013 թվականի մայիսի դրությամբ մոտ 10,000 ք.մ. ընդհանուր մակերեսով տարածքն արդեն նախապես ամրագրվել է ավելի քան 15 ոսկերչական ընկերությունների կողմից, որոնցից են.

- Estet Jewelry House (Ռուսաստան),
- Artinian Jewelry (ԱՄՆ),
- Alen Bag (Թուրքիա),
- Baghdadlian Jewelry (ԱՄՆ),
- Adamand (Ռուսաստան),
- Sabounjian Jewelry (Լիբանան, ԱՄԷ),
- Sierra Jewelers (ԱՄՆ),
- Stellar Jewelry (ԱՄՆ):

Համաշխարհային ոսկերչական կրնֆերացիան (ՀՌԿ) և Կրա նախագահ Քայսերան Կավալիերին անձամբ մեծ հետաքրքրվածություն և պատրաստակամություն է հայտնել աջակցելու ՀՌԿ ԱՏԳ ընկերություններ ներգրավելու և արտադրական գործառնություններ հիմնելու հարցում:

ԱՏԳ կազմակերպիչը սերտորեն համագործակցելով Հայ ոսկերիչների միության (ՀՈՄ) հետ նախատեսում է իրականացնել խոռնախիլ մարդութիւնացային արշավ՝ ԱՏԳ-ն առաջմղման և շահագործողների ներգրավման նպաստակով։ Մասնավորապես ծրագրավորվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները։

Հնորհանդեսներ ՀՈՄ տարածքային գրասենյակներում

- ՀՈՄ-ը ծրագրավորում է կազմակերպիչ շնորհանդեսներ տարբեր երկրներում, որտեղ կան ՀՈՄ տեղական գրասենյակներ, տեղական հայկական համայնքին և օտարերկրյա ոսկերչական ընկերություններին կմերկայացնելու ԱՏԳ-ն։

Հնորհանդեսներ միջազգային ոսկերչական միջոցառումների ընթացքում

- ՀՈՄ-ը կմրտափ իր ԱՏԳ-ն համաշխարհային ոսկերչական միջոցառումների, մասնավորապես՝ միջազգային ցուցահանդեսների ժամանակը։ ՀՈՄ-ն արդեն Հայաստանում նախաձեռնվող ԱՏԳ մասին ներկայացրել է Basel World 2013 (Ժամացույցների և ոսկյա իրերի համաշխարհային ցուցահանդես) միջոցառման ժամանակ (2013թ. ապրիլի 25-ից մայիսի 2-ը)։

Առաջմղում «Yerevan Jewelry Show» ոսկերչական ցուցահանդեսի ժամանակ

- ԱՏԳ-ն կմերկայացվի Երևանում անցկացվող միջազգային ոսկերչական ցուցահանդեսի ընթացքում, որին մասնակցում են արտադրողներ աշխարհի տարբեր երկրներից։ ԱՏԳ-ն հիմնադրումը նախատեսվում լայնամասշտար ներկայացնել 2013 թ. հոկտեմբերին կայանալիք ցուցահանդեսի ժամանակ։

Համագործակցությունը Համաշխարհային ոսկերչական կոնֆերացիայի (ՀՈԿ) հետ

- ՀՈՄ-ը սերտորեն կհամագործակցի ՀՈԿ-ի և վերջինիս նախագահ Գայետան Կավալերիի հետ՝ օգտագործելով ՀՈԿ-ի պոտենցիալն ԱՏԳ առաջմղման համար։ Այս առումով ՀՈՄ-ն արդեն հաջողորժամբ ներկայացրել է իր կողմից ծրագրավորված ԱՏԳ-ն ՀՈԿ-ի անդամներին ՀՈԿ համագումարի ժամանակ, որը տեղի է ունեցել 2013թ. մայիսին։

Առաջմղումը ՀՈՄ սեփական մեղիայի միջոցով

- ՀՈՄ-ը կմրտափ ԱՏԳ-ն իր կայքի և հրատարակվող ամսագրի միջոցով։

Բնոնավոյացարումների համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների ներքության հնարավորությամբ, ավտոկայանատեղով և փասլուով ապահովածություն կամ դրա անհնարինության իշխանական առկայություն.

- Նախատեսված է ապահովել լոգիստիկ ենթակառուցվածքը, այդ թվում ապահովել:
- Կոնտեյներների պահպանման հնարավորություն հատուկ կրնտեխնիկային տարածքներում (ջնություններում),
- Բեռների պահպանման հնարավորություն հաստատված (ասհմանված) ռեժիմներով և բաց տարածքներում,
- Բեռների, կոնտեյներների ընդունման և թեսնաբաշխման հնարավորություն ավտոմոբիլային տրանսպորտի մեջ:

Ծառայություններն էլեկտրոնային եղանակով մատուցելու հնարավորության առկայություն.

- Նախատեսված է հնարավորինս ապահովել կազմակերպչի կողմից էլեկտրոնային եղանակով մատուցելու համար:

Ազատ տնտեսական գոտու ներսում ապրանքների ազատ տեղաշարժման հնարավորության առկայություն.

- Ազատ տնտեսական գոտու նախատեսված է ապահովել ապրանքի հսկողության, հաշվառման և ներպահենաւային տեղաշարժման հնարավորություն:

Կարանտինային սպասարկման տարածքի առկայություն.

- Ծրագրով նախատեսված է ապահովել կարանտինային տարածք ՊԵԿ աշխատակիցների համար:

Անվտանգության, առաջնային բուժօգնության և հակահրդեհային համակարգերով ապահովածություն.

- Ազատ տնտեսական գոտու տարածքում ապահովելու է անվտանգություն, առաջնային բուժօգնության և հակահրդեհային համակարգերեր՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն:

Ախտահան ջրամատակարարման և ջրահեռացման, էներգամատակարարման, գազամատակարարման, արբանանություն, հեռախոսակապ և գլերարազ ինտելեկտուային կառավագություն, ամրող Ազատ տնտեսական գոտու տարածքում, նախապատրաստական աշխատանքները արդեն իրականացվում են:

- Ծրագրով նախատեսված է ապահովել անխափան ջրամատակարարում և ջրահեռացում, էներգամատակարարում, գազամատակարարում, արբանանություն, հեռախոսակապ և գլերարազ ինտելեկտուային կառավագություն, ամրող Ազատ տնտեսական գոտու տարածքում, նախապատրաստական աշխատանքները արդեն իրականացվում են:

Սահմանադրության համապատասխան միջոցներով ապահովածություն.

- Ազատ տնտեսական գոտու լինելու է սահմանադրության համապատասխան միջոցներով ապահովածություն:

Ախվալվում է, որ ԱՏԳ տարածքում կգործեն շահագործող ընկերություններին ծառայություններ մատուցող ընկերություններ:

Լոգիստիկ աջակցություն

- Փոխադրման անվտանգությունը չափազանց կարևոր հարց է ինչպես ադամանդագործության, այդպես էլ ոսկեբջության և ժամանակության ոլորտներում:
- Լոգիստիկայում մասնագիտացված ընկերությունների առկայությունը կապահովի վերջնական արտադրանքի արդյունավետ փոխադրումը արժեքային շղթայի հաջորդ մակարդակ: Ներկայում Հայաստանում ադամանդի փոխադրմանը է գրադարձ «Կորյեր Հայկ» ընկերությունը, որը հանդիսանում է միջազգային հեղինակավոր «Բիինո» ընկերության հայաստանյան ներկայացոցիչը:

Նյութերի արտադրություն ԱՏԳ արտադրողների համար

- Ծրագրավորվում է, որ ԱՏԳ ուղարկի ադամանդագործերի և ժամանակությունի համար կիխի նյութերի արտադրություն: Դա իր մեջ կներառի վերջնական արտադրանքի արտադրության համար անհրաժեշտ կիսապատրաստությունը և տարածուսակ ծառայություններ:

Քսումների աջակցություն

- Հումքի գնման և մատակարարման մեջ մասնագիտացված ընկերություններ (քանկարծեր և կիսարաններ) մետաղներ, թանձնակարծեր և այլն):

Քարերի հավաստագրում

- Քարերի հավաստագրումը ադամանդի առևտություն ասպեկտներից մեկն է: Նման ծառայությունների մատուցումը ԱՏԳ տարածում կապաստի ադամանդագործության զարգացմանը: Այս ընազալառում համաշխարհային գլխավոր մասնակիցներն են Ամերիկայի հեմորոգիական ինստիտուտը (ԱՀԻ), Ամերիկայի թանձնակարծեր քարերի հանդուրժունը (ԱԹՔՀ), Միջազգային հեմորոգիական ինստիտուտը (ՄՀԻ) և HRD Աստվերապենը:

Ադամանդի թրոսա

- ԱՏԳ-ում ադամանդագործության մեծ ծավանները կարող են նպաստել ադամանդի թրոսայի զարգացմանը: Ադամանդագործության՝ արտահանմանն ուղղված բնույթը հետազայում կամրապնդի ադամանդի թրոսայի գործունեության հիմքերը:

Աշակեցություն մարդկային ռեսուրսների գծով

- ԱՏԳ-ում գործող ընկերությունների համար մասնագիտացված ընկերություններ կիրականացնեն անձնակազմի հավաքագրում, ուսուցում և վերապատրաստում:

Ցուցահանդեսների կազմակերպում և աջակցություն

- Աշակեցություն տեղական (Երևանի ոսկեբջական ցուցահանդես) և միջազգային ողբարձության ցուցահանդեսներին մասնակցելու հարցում:

Այլ ծառայություններ

- Բանկ և ապահովագրություն
- Հաջլապահություն, իրավական և ներդրումային խորհրդատվություն
- Փաթեթավորման և վերանորոգման ծառայություններ
- Այլ

ԱՏԳ արժեքային առաջարկի բաղադրիչները

1

**Արտոնյալ կազմակերպման
և հարկային ռեժիմ**

- ԱՏԳ կազմակերպիչն ու արտադրող/ծառայություններ մասուցող ընկերությունները (այսուհետ՝ շահագործողներ) կազմակերպում ԱՏԳ տարածում ծառայություններ մատուցելիս և ապրանքներ գնելիս:
- Շահագործող իրավաբանական անձինք կազմակերպում շահութափակարկից, իսկ անհատ ձևուարկատկերեր՝ նկամտահարկից:
- ԱՏԳ շահագործողների կողմից օգտագործվող կամ վերջիններիս պատկանող շենքերն ու շինությունները կազմակերպում գույքահարկից:
- «Ներմուծում ազատ տևական գոտի» ռեժիմում թողարկված ապրանքներն, ինչպես նաև ԱՏԳ տարածում արտադրված այլ ապրանքները կարող են արտահանվել «Ներմուծում ազատ շրջանառության համար» կամ «վերաներմուծում» ռեժիմներով՝ առանց մաքսավճարների և ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների կիրառման:
- «Պետական մարմինների անունից ԱՏԳ-ում մատուցվող ծառայությունները կիրականացվեն «մեկ պատուհանի» սկզբունքով:

2

**Բարձրորակ և
արյունավետ
աշխատում**

- Ուսկեցորդությունը այն եզակի արիեատներից է, որն ասոցավում է հայերի հետ և Հայաստանում վաղեմի ժամանակներից եղել են ուսկեցործության ավանդույթներ և հսկություններ:
- Համեմատած մի շարք համաշխարհային առաջատար ուսկեցործական երկրների (օր.՝ Չիլիյարիա, Թուրքիա, Ռուսաստան և այլն) հետ՝ Հայաստանը ողոքուի աշխատավարձերը համեմատարար ցածր են: Միջինում լինելով ամենա 500 ԱՄՆ դոլար՝ այն 2-3 անգամ փոքր է Ռուսաստանի ուսկեցության ողոքի միջին աշխատավարձից:
- «Հայաստանի ուսկեցության, աղամանդագործության և ժամագործության ողոքի զարգացման ռազմավարության» կարևորագույն նախագծենություններից է՝ «մասնագիտական կրթության և աշխատումի ուսուցման բարելավումը»:

Արժեքային առաջարկի բաղադրիչներ (Հարունակություն)

3

Արտոնյալ մուտք
դեպի ԱՊՀ շուկաներ

- ԱՊՀ Ազատ Առևտութիւն համայնագրի շնորհիվ հայ արտահանողներն առավելություն ունեն մրցակից երկրների նկատմամբ:

- Հայաստանից ոսկերչական իրերի արտահանումը ազատված է՝ ներմուծման մաքսատուրքերից նաև Հայաստանի ոսկերչության ոլորտի հիմնական արտահանվող երկրներում ԱՄՆ, ԵՄ երկրներ, ՄԱԷ և այլն:

Ռուսաստանի, Ղազախստանի և Ուկրաինայի ներմուծման մաքսատուրքի դրույքաչափերը Հայաստանի և հիմնական համաշխարհային մասնակից երկրների համար, %

Հայաստան	Ռուսաստան	Ղազախստան	Ուկրաինա
0%	20%	5%	20%
Թուրքիա	20%	5%	20%

4

ՀՌՄ ցանցի և
համաշխարհային
ռեսուրսների
հասանելիություն

- ԱՏԳ շահառուները կարող են օգուտներ ստանալ ԱՏԳ նախաձեռնողի՝ ՀՌՄ-ի, համաշխարհային ցանցից:
- Լինելով միջազգային առևտութիւն և զարգացման ամենամեծ և լավագույնս կազմակերպված միություններից մեկը՝ ՀՌՄ-ն ունի ավելի քան 5,000 անդամ ընկերություններ բոլոր մայրցամաքների ավելի քան 30 երկրներում:
- Ըստհանուր առմամբ, ՀՌՄ ռեսուրսների հասանելիությունը նաև ներառում է մասնակցություն Երևանի Ոսկերչական ցուցահանդեսին և այլ միջազգային ոսկերչական ցուցահանդեսներին ամբողջ աշխարհով մեկ:
- ՀՌՄ-ը նաև այլ միջազգային ոլորտային ցանցերի, մասնավորապես՝ Համաշխարհային ոսկերչական կոնֆերանցիայի (ՀՌԿ) հետ սերտ համագործակցության հնարավորություն կուա:

Համաշխարհային մասշտաբով ԱՍԳ-ն օտարերկրյա ընկերությունների ներգրավման առումով կմրցակցի ուժիքական հատուկ գոտիների և կենտրոնների հետ:

1. Մասնագիտացված ուժիքական հատուկ գոտիներ

- Դուրայ (ԱՄԷ)
- Շենթեն (Չինաստան)
- Ստանքուլ (Թուրքիա)*
- Կալկաթա, Ջանջպոր, Հայդերաբադ (Հնդկաստան)

2. Ըստհանուր հատուկ գոտիներ՝ ուժիքական գործունության ընդգրկմամբ

- Մումբայ, Կոչին (Հնդկաստան)
- Մինգապուր
- Սամուտ Պրական (Թայլանդ)
- Պանամա

• Նշված գոտիներից մի քանիսը հիմնադրվեն են ավելի քան մեկ տասնամյակ առաջ ինչպես օր. Շատուշիան Ռույա Իրերի Գոտին Չինաստանում և Գենմայուիսը (Թայլանդում) և կան այնպիսիք, որոնք ունեն ընդամենը մի քանի տարվա պատմություն (Դուրայի Ուկու և Արամանդի Պարկը, Կոյումչուկնատ Համալիրը Թուրքիայում):

• Համաշխարհային ոսկեգործներին հյուրընկալող Հատուկ Գոտիների մեծանասությունն ունի նմանատիպ հարկային և մաքսային արտոնություններ* (օր.՝ ազատում ԱԱՀ-ից, շահութահարկից և գոյցահարկից, ներուժման մաքսատորթերից և այլն):

• Հատուկ գոտիները ոսկերիչներին առաջարկում են ժամանակակից ենթակառուցվածք և հարմարություններ:

• Հատուկ գոտիների տարածքի վարձակալությունը էապես տատանվում է՝ կախված դիրքից, ենթակառուցվածքի վիճակից և հատուկ գոտում իրենց արտադրությունը կազմակերպած ընկերություններին հասանելի եղակի առավելություններից: Օրինակ՝ Դուրայի Ուկու և Արամանդի Պարկում 1 քառ. մ/ամսական վարձակալության արժեքը 75 ԱՄՆ դոլարից ավելի է, իսկ Հնդկաստանում այն կազմում է ընդամենը 2 ԱՄՆ դոլար:

• Բանուկ նավահանգիստներին և օդանավակայաններին մերձակայությունը հատուկ գոտիների գարգաւման նշանակալի գործուներից մեկն է (Դուրայ, Մինգապուր, Պանամա, Ստանքուլ, Շենթեն):

* Ստամբուլի «Kuyumcukent Complex» -ը շունի հատուկ գոտու կարգավիճակ և չի առաջարկում հարկային և մաքսային արտոնություններ:

Նախատեսվում է, որ ՀՌՄ ԱՏԳ-ում տարածքի վարձավճարն էապես ցածր կլինի՝ տարածաշրջանում և Թայլանդում ներկայում գրողող հայտնի ու սկերչական հասուն գոտիների (կենտրոնների) հետ համեմատած:

Հայաստանում ստեղծվելիք ԱՏԳ և ուկերչական հատուկ գոտիների համեմատությունը

ԱՏԳ*	ԱՄԷ	Թուրքիա	Թայլանդ	
Տեղակայման վայրը	Երևան (Հայաստան)	Դուրսայ	Ստամբուլ	Սամուն Պրական
Գոտու անվանումը	ՀՌՄ ԱՏԳ	Դուրսայի Ուկու և Ադամանդի Պարկ	Կոյուսչուկենտ	Գեմոպոլիս
Գոտու տեսակը	ԱՏԳ	ԱՏԳ	-	Ազատ գոտի
Հիմնադրման տարեթիվը	2013	2011	2006	1990
Տարածքը, քառ. մ, 2012թ.	~32,400	~47,000 (1-ին փուլի դրությամբ)	328,000	270,000
Տարածքի օգտագործման մակարդակը, 2012թ.	-	~25%	~87%	Հ/Զ
Մանրածախ առևտրային կետերի առկայություն	Այո	Այո	Այո	Այո
Ցուցադրման տարածքի առկայություն	Այո	Ոչ (1-ին փուլի դրությամբ)	Այո	Այո
Ընկերությունների թվաքանակը, 2012թ.	120 (մինչ 2015թ.)	~155 (118 արտադրողներ և 37 մանրածախ վաճառողներ)	2,193	130 (մոտ 26 երկրներից)
Մեկ քառ. մ-ի դիմաց վարձավճարը (արտադրական տարածք), ԱՄՆ	12	76	33	15
Դրամ/ամսեկան, 2012թ.				
Արտոնյալ մուտք դեպի տարածաշրջանային շուկաներ ազատ առևտրի համաձայնագրի միջոցով	ԱՊՀ	ՄԱԱԱԳ(Մեծ Արարական Ազատ Առևտրի Գոտի- GFTA) – 18 երկրներ	19 երկրներ՝ մեծամասամբ Եվրոպայի ոչ ԵՄ տարածքում, Միջին Արևելքում և Հյուսիսայի Աֆրիկայում	ՀԱԱՊՄ (Հարավ-Արևելյան Պետությունների Միություն-ASEAN) ԱՏԳ- 10 երկրի

*Պլանավորված

ԱՏԳ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԽԸ

«Եյ-Զեյ-Եյ Հողինք» ՓԲԸ

ԱՏԳ տարածքի սեփականատեր, որն ապահովում է ԱՏԳ օրենքին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան տարածք:

Ապահովում է ԱՏԳ գործունեության համար անհրաժեշտ ֆիզիկական և քաղաքառուցվածքը:

«Եյ Զեյ Եյ Աջա՛ Տնտեսական ԳՈՏԻ» ՓԲԸ

Հայ ոսկերիչների միության կողմից Հայաստանում առենձվող իրավաբանական անձ, որի նպատակն է ոսկերչական ԱՏԳ կազմակերպումը «Եյ-Զեյ-Եյ Հողինք» ՓԲԸ պատկանող տարածքում, որի կապակցությամբ հավատարմային կառավարման պայմանագիրը արդեն իսկ կսրված է:

ԱՏԳ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

«Եղ Ձեւ Եց ԱԶԱՏ ՏՆՏԵՍԱՎԱՆ ԳՈՏԻ» ՓԲԸ

- Համակարգում և պահովում է «Եղ-Ձեւ-Եց Հորինաց» ՓԲԸ կողմից ԱՏԳ ստեղծման օրենտուրական պահանջներին համապատասխանեցնելով ուղղությամբ ներդրումների իրականացումը և գրծարկում ԱՏԳ-ն օրենքով և ՀՀ կառավարության լիազոր մարմինի հետ կիրաված պայմանագրով սահմանված ժամկետներում
- Կառավարում է ԱՏԳ գործունեությունը
- Պոտենցիալ շահագործող ընկերությունների նույնականացում և ներգրավում ԱՏԳ

Հիմնական ծառայություններ

- Արտադրական և գրասենյակային տարածքների վարձակալություն շահագործողներին և ԱՏԳ տարածքում այլ ընկերությունների
- ԱՏԳ գործունեության շրջանակներում համապատասխան ներակառուցվածքային ծառայությունների մատուցում

Հայ ոսկերչների միություն

- Որպես ԱՏԳ-նախաձեռնող և ուսումնակարգական գործընկեր աջակցում է «Եղ-Ձեւ-Եց Հորինաց» ՓԲԸ-ին ԱՏԳ առաջման, պոտենցիալ շահագործողների նույնականացման և ներգրավման հարցերում
- Իրականացնում է գովազդային արշավներ ԱՏԳ հնարավորությունները արտերկրում ներկայացնելու համար

ՀՀ կառավարություն

- ՀՀ կառավարությունը ԱՏԳ կազմակերպչի կողմից օրենքի պահանջների բավարարման դեպքում կսուրս է պայմանագրի կազմակերպչի հետ՝ ԱՏԳ կազմակերպման վերաբերյալ:
- ՀՀ կառավարությունը ապահովում է պետության կողմից մատուցվող ծառայությունների իրականացումը մեկ պատուհանի սկզբունքով, ինչպես նաև ԱՏԳ տարածքում այլ ծառայությունների մատուցումը: իրականացնող մարմինների ստորաբաժանումները:
- ՀՀ կառավարության կողմից ստեղծված հանձնաժողովը քննարկում և որոշում է շահագործողներին բռյալ վիճակության տրամադրումը:
- ՀՀ Էկրնոմիկայի նախարարությունը և Զարգացման հայկական գործակարությունը օտարերկրյա ներդրումների իրավունքան և ներգրավման գործառույթի շրջանակում իրականացնում է ԱՏԳ-ում ներդրումների հնարավորությունների ներկայացում պոտենցիալ ներդրողներին գործարար համաժողովների և այլ համապատասխան գործողությունների ժամանակ:

ԱՏԳ՝ սահմանագծի համապատասխան տեխնիկական պահանջները և բնապահպանական ազդեցության գնահատականը

1

Սահմանված
տեխնիկական
պահանջներին
համապատասխան
սահմանագծի

- Ազատ տնտեսական գոտու սահմանազատումը Հայաստանի Հանրապետության մարտային տարածքից նախատեսված է կատարել պարսպապատկու միջոցով՝ այնպես, որ բացառվի ազատ տնտեսական գոտու տարածքից մաքսային հսկողությունից դուրս ապրանքների ներմուծման և արտահանման կամ վնասման հնարավորությունը:
- Շինվերանորոգման աշխատանքները իրականացնելու համար նախատեսված է՝ ապահովել անհրաժեշտ պայմանները, որոնք հաստատված է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 13-ի թիվ 1521-Ն որոշմամբ:

2

Բնապահպանական
ազդեցության
գնահատական և
այլն.

- Ծրագրով նախատեսված է իրականացնել ԱՏԳ տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ:
- Կազմակերպիչը հետևելու է շահագործողների կողմից բնապահպանական նորմերի և պահանջների պահպանմանը:
- Կազմակերպիչը անվճար հատկացնում է տարածք բնապահպանական նորմերի և պահանջների ապահովման նպատակով՝ անհրաժեշտ ստուգաչափիչ սարքավորումների տեղադրման համար:

Մարքեթինգային ռազմավարության, նաև իրականացման ժամանակացույցի առկայություն.

ԱՏԳ Կազմակերպության իր հերթին սերտորեն կիսամագործակցի պետական մարմինների հետ ԱՏԳ ուղարչական բրենդի առաջխաղացման գործընթացում լրացնում իրականացնելով հետևյալ միջոցառումները.

- մասնագիտացված, պրոֆեսիոնալ ՁԼՄ-ների հետ համագործակցություն (ներառյալ ինտերնետային հրապարակումները),
- միջազգային ցուցադրաներին մասնակցություն և պրոֆեսիոնալ ճյուղային համաժողովներին,
- համայնքային հայորդակցության ուղիղ այլիքի բացում (web կայք + ԱՏԳ մամուլի ծառայություն + ԱՏԳ տեղեկատվական ծառայություն),
- մասնակցություն տարրեր միջոցառումների, փորումների, համաժողովների,
- ցուցահանդեսների, պրեզենտացիաների և այլն,
- մասնակցությունը համաշխարհային ուղղարձական ցուցահանդեսներին:

ՀՈՄ-ը մեծամասամբ ներգրավված է համաշխարհային ուղղարձական ցուցահանդեսների առանցքային վայրերում իր անդամների մասնակցությունը խյաներով, ներառյալ ամենամյա ուղղարձական ցուցահանդեսները Բազերում (Չինացարիա), Վինձնսայում (Բատայիա), Լաս Վեգասում և Նյու Յորքում (ԱՄՆ), Մոսկվայում (Ռուսաստան), Դուբայում (ՄԱԷ) և այլն:

• «Yerevan Jewelry Show»

Սկսած 2011 թվականից՝ ամեն տարի ՀՈՄ-ը կազմակերպում է Երևանի ուղղարձական ցուցահանդեսը՝ ներգրավելով տեղական, Սփյուռքի և օտարերկրյա ուղղարձական ընկերությունների: 2012 թվականին ցուցահանդեսին մասնակցեցին մոտ 70 երկրների ուղղարձական ընկերություններ:

Ազատ տնտեսական գոտու բրենդի առկայալություն

Կազմակերպիչի կարգավիճակ ստանալուց հետո ընկերությունը կմշակի լոգոտիպ և կըրադի բրենդի հրապարակման ուղղությամբ:

ԱՏԳ
աշխատակազմը

- ԱՏԳ կարավարից կունենա 40 հոգուց բաղկացած անձնակազմ, որից մոտ 5-ը՝ բարձր դեկավարման օրակում (տօնորն, իրավաբան, մարդեթինգի մասնագետ, և այլն) և 35-ը՝ վարչատնտեսական:

- Ղեկավար անզնակազմի ամսեկան միջին աշխատավարձը կվազմի շուրջ 2,600 ԱՄՆ դոլար (ներառյալ բոլոր հարկերը). իսկ վարչատնտեսական աշխատակազմինը՝ 670 ԱՄՆ դոլար

ԱՏԳ կազմակերպչի
կողմից մատուցվող
ծառայությունների
սպառագները

ԱՏԳ տարածքի տեսակը	ԱՄՆ դոլար/ք.մ. ամսեկան
Արտադրական տարածք	Մինչև 20
Գրասենյակային տարածք	Մինչև 18
Մշտական ցուցահանդես	40
Ստորգետնյա տարածք (առանց ավտոկայանատեղու տարածքի)	6
Ավտոկայանատեղի	3.5*

- Նշված վարձավճարները ներառում են ջնողյան և ջրամատակարարման ծախսերը, սակայն չեն ներառում էլեկտրականության/ հաղորդակցության ծախսերը (ինտերնետ, հեռախոս և այլն):

*Սույն գործարար ծրագրի հաշվարկների համար ավտոկայանատեղու վարձավճարը ներկայացված է:

առանց ԱԱՀ-ի. Կայանատեղին պլանավորվում է տեղակայել ԱՏԳ կարգավիճակ ունեցող տարածքից դորու և ներակա հարկման ԱԱՀ-ով:

Rapiscan 626XR

-Операционная система OS600: программное обеспечение Rapiscan OS600 имеет интуитивно понятный графический интерфейс. Конвейер имеет большой диапазон размеров изображения (ширина) на 650 мм (высота) и может эффективно использоваться для досмотра крупного багажа, посылок, пакетов и предметов неправильной формы. Система оснащена удобным для загрузки конвейером и отличается малой скоростью предмета (что позволяет оператору использовать прямые изображения пункта сканирования предметов в

качестве изображения). Программное обеспечение Rapiscan 626XR имеет тонкую структуру, позволяющую упростить и улучшить управление. Платформа значительно облегчает ее эксплуатацию и обслуживание, обладает функцией двухсторонней беспроводной передачи изображения, имеет обширную сертифицированную базу странах мира, оснащена функцией изображения в прямом режиме (TIP), а также Rapiscan OS600, усиленная

- **Федеральная сеть,** соединяющая все оснащенные TIP системы с центральной станцией.
- Target: Target – разработанная Rapiscan новейшая технология автоматического обнаружения опасных запрещенных предметов. Программные алгоритмы Target обеспечивают выявление заданных материалов на рентгеновских изображениях посредством анализа массы, размеров и атомного числа предметов.
- Программа обучения оператора (OTP): OTP – удобная прикладная программа, которая помогает пользователю изучить основные функции и возможности системы.
- Предупреждение о превышении порогового значения плотности (DTA): DTA генерирует сигнал тревоги, когда плотность отображаемого предмета превышает заданное пользователем пороговое значение.

Технические характеристики	
Габаритные размеры (ДхВхШ), мм	3058x1650x1329
Размеры туннеля (ШхВ), мм	950x650
Скорость конвейера, м/сек	0,20
Нагрузка на конвейер, кг	165
Высота конвейера, мм	772
Вес, кг	861
Питание	115/230 В пер. тока +/- 10% / 60/50 Гц
Проникновение по стали, мм	28 (гарантировано) / 30 (стандарт)
Разрешающая способность, провод, AWG 38 (гарантировано) / 40 (стандарт)	до 0,5-7,7 атомное число
Разделение материалов	низкое Z, среднее Z, высокое Z с точностью
Охлаждение генератора	герметичная масляная ванна с принудительной вентиляцией
Анодное напряжение (рабочее), кВ	140
Ток трубки, мА	0,7
Ориентация	вертикально вверх
Проникновение по стали (Опция высокое проникновение (HP)), мм	35 (гарантировано) / 40 (стандарт)
Разрешающая способность (провод), AWG 38 (гарантировано) / 40 AWG (стандарт)	до 0,5-7,7 атомное число
Анодное напряжение, кВ	160 (рабочее)
Ток трубки, мА (Опция высокое проникновение (HP))	1,0
Температура хранения, °C	от -20 до 50
Рабочая температура, °C	от 0 до 40
Относительная влажность	5-95%, без образования конденсата

Янтарь-2П применяется на пешеходных
контрольно-пропускных пунктах.

Порог обнаружения, не более:

При ширине зоны контроля 3 м:	
Cs - 137	44 кБк (11 кБк)
Co - 60	23 кБк (7 кБк)
Ba - 133	35 кБк (11 кБк)
Pu	0,3 г
U	10 г
Ри в защите	52 г

ХАРАКТЕРИСТИКА

Каналы регистрации	гамма, нейтронный	
Гамма-детектор	4 пластика по 4,6 л	
Нейтронный детектор	8 счетчиков по 0,3 л	
Параметры зоны контроля	ширина	3м
	высота	2м
Скорость объекта	5 км/ч	
Потребляемая мощность	60 Вт	
Рабочая температура	От -50°C до +50°C	
Габариты одной стойки	680x2080x255 мм	
Масса суммарная	500 кг	

- ԱՏԳ-ի՝ լիովին գործարկման ժամանակ (2015թ. ավարտ) ակնկալվում է, որ ԱՏԳ տարածքի վարձակալությունը (առանց մեկանգամյա ցուցահանդեսների, ավտոկայանատեղու և կազմակերպչի սեփական գրասենյակային տարածքների) կկազմի մոտ 75%:
- Մինչ 2017 թվականը տարածքի օգտագործումն ակնկալվում է ավելացնել մինչև 80%:
- Ըստ կանխատեսումների ԱՏԳ շահութաքերությունը կազմելու է 10-35% առաջիկա 5 տարիների ընթացքում՝ լինելով ավելի ցածր գործունեության սկզբնական տարիներին:

Վարձակալվող տարածքի վերաբերյալ կանխատեսում, թ.մ., 2014-2023 թթ.

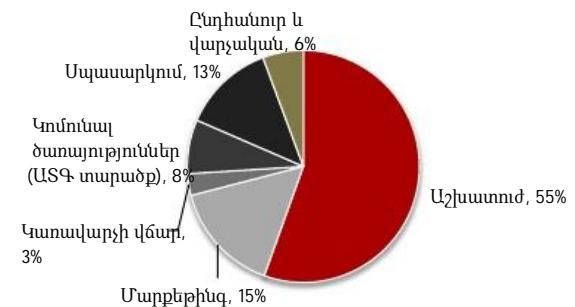
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Արտադրական տարածք	6,370	8,630	8,860	9,200	9,200	9,200	9,200	9,200	9,200	9,200
Գրասենյակային տարածք	4,050	5,550	5,700	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920
Մշտական ցուցահանդես	700	750	770	800	800	800	800	800	800	800
Ստորգետնյա տարածք	1,520	1,790	1,830	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900
Ավտոկայանատեղու տարածք	1,010	1,070	1,070	1,070	1,070	1,070	1,070	1,070	1,070	1,070
Հնդամննը վարձակալված տարածք*	13,650	17,790	18,230	18,890	18,890	18,890	18,890	18,890	18,890	18,890
Տարածքի օգտագործումը, %	70%	75%	77%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%

Նշումներ: *Չի ներառվում ընդհանուր բնույթի ոչ վարձակալելի տարածքը, մեկ անգամյա ցուցահանդեսների և սեփական գրասենյակային տարածքները:

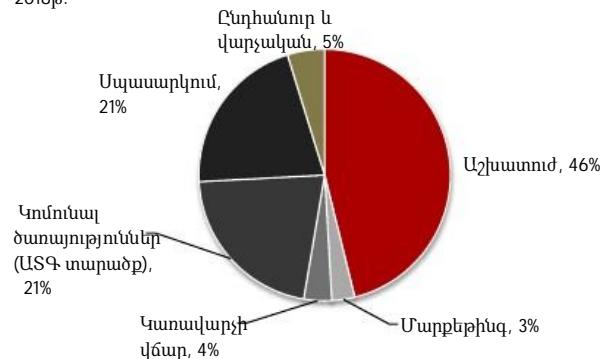
- Աշխատումի ծախսերը կլազմն կազմակերպչի գործառնական ծախսերի ամենամեծ հոդվածը՝ 2014 թվականին լինելով 55% (ԱՏԳ հիմնադրման/գործարկման 2-րդ տարին) և նվազելով մինչև 46% 2018 թվականին (կյանու կանոնավոր գործունեության ժամանակահատված):
- Պլանավորված է, որ սույն գործարար ծրագրի մարքեթինգային ծախսերն առավելագույնը կլինեն 2014-2015 թթ. (ինտենսիվ առաջմղման ժամանակահատված) կազմելով տարեկան 100,000 ԱՄՆ դոլար, որից հետո այն կապահպանվի տարեկան 30,000 ԱՄՆ դոլարի շրջանակում:
- Սպասարկման տարեկան ծախսերը (վերանորոգում և տեխնիկական սպասարկում) նախատեսվել են հիմնական միջոցների արժեքի 1% և 2% չափով՝ համապատասխանաբար 2014-2016թթ. և 2017-2023թթ ժամանակահատվածների համար:
- Կառավարչին կվճարվի ԱՏԳ կառավարման վճար՝ ԱՏԳ գործունեության միջոցով ստացված տարեկան ընդհանուր եկամաու 1%-ի չափով:
- Կոմունալ ծառայությունների (ԱՏԳ տարածքի) վճարները ներառում են ջեռուցումն ու ջրանատակարարումը (որը ներառված է շահագործողների կողմից վճարվող վարձավճարի մեջ) և ԱՏԳ ընդհանուր նպատակների համար ծառայող տարածքի/ ոչ վարձակալելի տարածքների (օր.՝ միջանցքներ, վերեկաններ) էներգետիկանության սպառումը:
- Ըստհանուր և վարչական ծախսերը ներառում են կազմակերպչի ծախսերը ԱՏԳ սեփական վարչական տարածքի և այլ տարբեր ծախսերի համար (ընդհանուր գործառնական ծախսերի 5%):

ԱՏԳ գործառնական ծախսերի բաշխումը,
կամխատեսում

2014թ.

2018թ.

*2018 թվականն ընտրվել է որպես ԱՏԳ տարածքի վարձակալության մակարդակի առավելագույն կյանուացման տարի՝ գործարար ծրագրում
դիտարկող ժամանակահատվածի (2013-2023թթ.) համար:

Ստորև ներկայացված են ԱՏԳ կազմակերպման գործընթացի առանցքային ժամկետները:

ԱՏԳ կազմակերպման հայտի ներկայացում

ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 2013թ.

ՀՀ կառավարության լիազոր մարմին և
կազմակերպչի միջև ԱՏԳ կազմակերպման
մասին պայմանագրի կողման

ՀՈՆՎԱՐ, 2013թ.

ԱՏԳ մեկնարկ

(Ենթադրում է կազմակերպչի կողմից ԱՏԳ օրենքի
պահանջների համապատասխան ենթակառուցվածքների
ապահովում ԱԳՏ տարածքում)

ԴՆԻԿՈՒՆՄԲԵՐ, 2014թ.

ԱՏԳ պայմանների ներկայացում
պոտենցիալ շահագործողներին,
շահագործողների հետ բանակցությունների
վարում

Սկսած 2013թ. նոյեմբերից

ԱՏԳ տարածքի ամրողական գործարկում

ԴՆԻԿՈՒՆՄԲԵՐ, 2015թ.

Հիմնական Ռիսկերն ՈՒ
ԴՐԱՆՑ ՄԵՂՄՈՒՄԸ

ԱՏԳ հիմնադրում ու արդյունավելու գործառնություններն, ինչպես նմանատիպ շատ նախաձեռնություններ, ենթակա և մի շարք ոխսկերի: Ստորև ներկայացված են առանցքային ոխսկային ոլորտներն ու դրանք մեղմելու համապատասխան գործոնները:

Ոխսկի նկարագրություն	Մեղմանա գործոնները
<p>ԱՏԳ հիմնադրում ԱՏԳ հիմնադրման համար անհրաժեշտ թույլավորության ստացման պետական իրավական պահանջները կարող են չբավարարվել:</p> <p>ԱՏԳ շինությունների՝ լիարժեք հիմնանորոգման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման ստացման բարդություններ</p>	<p>Պետական իրավական պահանջները</p> <ul style="list-style-type: none"> ԱՏԳ հիմնադրման ծրագրի նախաձեռնությունը աշխատում են պրոֆեսիոնալ իրավական և ծրագրի պլանավորման խորհրդատունների, ինչպես նաև մասնագիտացված շինարարական կազմնակերպությունների հետ՝ ԱՏԳ հիմնադրումը պետական իրավական բոլոր պահանջներին համապատասխան իրազերծելու համար: <p>ԱՏԳ լիարժեք գործարկման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորումը</p> <ul style="list-style-type: none"> Ծրագրի նախաձեռնությունը աշխատում են պրոֆեսիոնալ գործարար խորհրդատվական, ծրագրի նախագծման, ճարտարագիտական և շինարարական ընկերությունների հետ՝ ԱՏԳ հիմնադրման ծախսերը ճշգրտողն գնահատելու համար: Այս համագործակցությունը կշարունակվի նաև ԱՏԳ փաստացի հիմնադրման ժամանակահատվածում: Ըստհանուր առոմամբ ԱՏԳ հիմնադրման ծրագիրը ենթակա կլինի բազմամակարդակ խիստ վերահսկողության: ԱՏԳ հիմնադրման նախահաշվային ծախսերի (հիմնանորոգման և ենթակառուցվածքների նորոգման ծախսեր) մեջ ավելացվել են 10% լրացուցիչ ծախսերը (մոտ 430,000 ԱՄՆ դրամ): Բանակցություններ են իրականացվում Հայաստանում գործող առաջատար բանկերից մեկի հետ, և արդեն առկա է նախնական հետաքրքրություն բանկի կողմից ծրագիրը ֆինանսավորելու ուղղությամբ:

Ոխսի Ավարագրություն	Մեղման գործոնները
<p>ԱՏԳ վարձակալավորթյունը ԱՏԳ-ն կառող է՝ ձախողվե՛՝ արտադրությունը ԱՏԳ- ում հիմնելու նպատակով ընկերությունների ներգրավման հարցում</p>	<p>Ընկերությունների ներգրավում ԱՏԳ հիմնված է երեք հիմնական գործոնների վրա.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ԱՏԳ արժեքային առաջարկը 2. ԱՏԳ առաջմղումը 3. Կառավարության կողմից ոլորտի թիրախային աջակցությունը <p>1. ԱՏԳ արժեքային առաջարկը</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Ուկեագործության, աղամանդագործության և ժամագործության փոխապակցված քայլեր ii. Այլ համաշխարհային ԱՏԳ-ների (մասնավորապես՝ տարածաշրջանային) համեմատ ավելի ցածր վարձավճար iii. Արտոնյալ օրենսդրական և մարային ռեժիմ iv. Բարձրորակ և արդյունավետ աշխատություն v. Արտոնյալ մուտք դեպի ԱՊՀ շուկաներ vi. ՀՈՍ ցանցի և համաշխարհային ռեսուրսների հասանելիություն <p>2. ԱՏԳ առաջմղում</p> <p>ԱՏԳ-ն կօգտագործի իր անդամների համաշխարհային ցանցը և ՀՈՍ աջակցությունը՝ օտարերկրյա ընկերություններին ԱՏԳ ներգրավելու համար: ՀՈՍ և ՀՈԿ հետ կայացած նախակումները ցոյց տվեցին այս կազմակերպությունների աջակցությունը ու պրոտեցիալ ներդրողների՝ Հայաստանում իրենց արտադրական գործառնությունները հիմնելու հետարրջվածությունը: ԱՏԳ հիմնադրման ժամանակահատվածում ՀՈՍ-ը ծրագրավորում է իրականացնել ինտենսիվ մարդության աջակցական ԱՏԳ-ն առաջմղում և ընկերություններին ներդրավելու նպաստակությունը, մասնավորապես՝ (1) ՀՈՍ տարածքային գրասենյակներում շնորհանդեսների կազմակերպման, (2) միջազգային ու կերպարական ցուցահանդեսների ընթացքում մարդության իրավականացման, (3) Երևանի ու կերպարական ցուցահանդեսի ժամանակ առաջմղման իրականացման, (4) ՀՈԿ-ի հետ համագործակցության և (5) ԶԼՄ-ներում առաջմղման միջոցով:</p> <p>3. Կառավարության կողմից ոլորտի թիրախային աջակցությունը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մշակված գործողությունների ծրագրեր՝ Հայաստանի ու կեզդության, ադամանդագործության և ժամագործության ոլորտների համար հստակ սահմանված արդյունքներով: • ԱՏԳ հիմնադրումն ու դեպքի Հայաստան օտարերկրյա ընկերությունների արտադրությունների ներգրավումը համարվում է տեսականին հասնելու կննական միջոց:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1. ՀՈՄ անդամների ցանկը Սփյուռքի հիմսական համայնքներից*

Ըսկերություն	Երկիր	Ըսկերություն	Երկիր
Estet Jewelry House	Ռուսաստան	Moog	Ֆրանսիա
Brizol	Ռուսաստան	Tellus	Ֆրանսիա
JH Onyx	Ռուսաստան	Fancy Jewelry Europe	Ֆրանսիա
Petrozavodsk Jewelry Plant	Ռուսաստան	Nathalie Sevikian	Ֆրանսիա
GemEst Co.	Ռուսաստան	Waskoll Paris	Ֆրանսիա
Jason G	Ռուսաստան	Backes & Strauss	Շվեյցարիա
ProTime RUS	Ռուսաստան	Ecowas Group Plc.	Միացյալ Թագավորություն
Nevsky Technological Factory	Ռուսաստան	OROFASMA	Հոնաստան
Simon G	ԱՄՆ	Demirdjian Jewelry	Լիբանան
LOGIC MATE Inc.	ԱՄՆ	Har-Men Jewellers	Լիբանան
Oro Diamante Inc.	ԱՄՆ	Yessayan Jewelry	Լիբանան
Haytayan Jewelers Inc.	ԱՄՆ	Momjian Jewelry	Իսրայել
Suzanne Kalan	ԱՄՆ	Lazord Jewelry	Բահրեյն
Ozcan Jewelers Inc.	ԱՄՆ	AL HOSN Jewelry	ԱՄԷ
True Knots	ԱՄՆ	Arsa Gems	Հնդկաստան
Artinyan Co.	Կանադա	Belpearl	Հոնկոնգ
Malo Inc.	Կանադա	BB Designer Jewellers	Ավստրալիա
Laura Aline	Կանադա	Keverian House	Ավստրալիա
Canadian Gem	Կանադա	Gold Investment	Գանա

*ՀՈՄ-ն ունի ավելի քան 5,000 անդամներ, հետևաբար՝ այս ցուցակը սպառիչ չէ: